

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра української філології

ВИМОГИ
ДО НАПИСАННЯ І ЗАХИСТУ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
з методики навчання української мови /
літератури

для атестації здобувачів вищої освіти

за освітньою програмою **Українська мова і література, англійська мова**

спеціальністю **014. Середня освіта**

предметною спеціальністю **014.01 Українська мова і література**

ступінь вищої освіти: **магістр**

форма здобуття освіти: **денна, заочна**

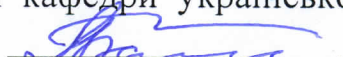
Київ – 2024

Вимоги до написання і захисту кваліфікаційної роботи з методики навчання української мови / літератури для атестації здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Українська мова і література, англійська мова», спеціальністю 014 Середня освіта, предметною спеціальністю 014.01 Українська мова і література. Ступінь вищої освіти: магістр. Форма здобуття освіти: денна. Укладачі М. П. Баган., О. А. Попова. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2024. 31 с.

Укладачі: **Баган М. П.**, доктор філологічних наук, професор;
Попова О. А., кандидат педагогічних наук, доцент.

Рецензенти: **Рускуліс Л. В.**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри української мови і літератури Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського;
Мінчак Г. Б., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української філології, Київський національний лінгвістичний університет.

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми завідувач кафедри української філології, доктор філологічних наук, професор Баган М.П.

СХВАЛЕНО на засіданні кафедри української філології 8 серпня 2024 р., протокол № 1.

Завідувач кафедри: Мирослава БАГАН

СХВАЛЕНО на засіданні вченої ради філологічного факультету освітніх технологій 19 серпня, протокол № 1.

Голова вченої ради факультету Марія ПИСАНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО на засіданні вченої ради Київського національного лінгвістичного університету 09 вересня 2024 р., протокол № 3.

Голова вченої ради Університету Роман ВАСЬКО

ЗМІСТ

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	4
2. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ЯК БАЗОВА УМОВА ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА	9
3. ЗАГАЛЬНА СТРУКТУРА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	13
4. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА	18
5. ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	20
6. ПОРЯДОК ОЧНОГО ТА ДИСТАНЦІЙНОГО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ	22
7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	22
8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	25
ДОДАТОК 1. ЗРАЗОК ТИТУЛЬНОЇ СТОРІНКИ.....	27
ДОДАТОК 2. ЗРАЗОК ЗМІСТУ.....	28
ДОДАТОК 3. ЗРАЗКИ SUMMARY	29
ДОДАТОК 4. ЗРАЗОК ЗАЯВИ ПРО ДОПУСК ДО ЗАХИСТУ.....	31

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота магістра є однією з форм виявлення теоретичних знань і практичних навичок студента-випускника, зокрема його вмінь розв'язувати наукові проблеми, аналізувати й систематизувати дослідницький матеріал, формулювати власні висновки і пропозиції.

Кваліфікаційна робота з методики навчання української мови / літератури полягає в розробці актуальної для сучасної педагогічної науки проблеми й передбачає досягнення таких результатів, які становили б певну наукову й практичну цінність і могли б бути використані в подальших дослідженнях та педагогічній діяльності.

Написання кваліфікаційної роботи передбачає:

- опрацювання студентом наукової літератури;
- осмислення уже відомих підходів до розв'язання аналогічних методичних проблем;
- розроблення програми дослідження;
- самостійний збір та аналіз матеріалу;
- застосування соціолінгвістичних та педагогічних методів дослідження (спостереження, опитування, анкетування, бесід, аналіз письмових джерел тощо)
- вивчення стану роботи (діагностики), проведення діагностичних робіт, бесід, спостережень, вивчення продуктів діяльності та шкільної документації, інтерпретація результатів;
- розроблення практичних рекомендацій, створення методичних матеріалів, засобів навчання тощо;
- обґрунтування наукових положень та формулювання загальних висновків на основі виконаного дослідження;
- апробацію наукових здобутків на конференціях та інших наукових заходах; презентацію та доведення результатів дослідження.

Мета кваліфікаційної роботи – засвідчити рівень готовності студента до подальшої наукової та педагогічної діяльності та впровадження інновацій в освітній сфері, зокрема його вміння розв'язувати наукові і прикладні проблеми, доводити гіпотези, робити самостійні теоретичні узагальнення.

Завдання кваліфікаційної роботи полягають у формуванні у студентів таких *компетентностей*:

інтегральної – здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання й проблеми в освітній галузі із застосуванням загальних психолого-педагогічних теорій, методів навчання української мови і літератури, англійської мови, що передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов.

Загальних компетентностей (ЗК):

ЗК 1. Здатність діяти відповідально й свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізовувати свої права й обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку (громадянська компетентність).

ЗК 2. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність).

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність).

ЗК 4. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети (лідерська компетентність).

ЗК 5. Здатність до критичного мислення, генерування нових ідей (креативність), виявлення та розв'язання проблем; ініціативності та підприємливості (підприємницька компетентність).

ЗК 6. Здатність здійснювати дослідницьку діяльність з дотриманням принципів академічної доброчесності з метою отримання нових знань шляхом застосування методів наукового пізнання, творчого підходу до постановки цілей, планування, прийняття рішень, аналізу й оцінки результатів дослідницької діяльності, інтеграції знань та розв'язання складних задач у міждисциплінарних контекстах (дослідницька компетентність).

ЗК 7. Здатність до постійного особистісного і професійного вдосконалення і розвитку, до навчання впродовж усього життя.

Фахових компетентностей (ФК):

ФК 1. Здатність дотримуватися сучасних норм української й англійської мов в усному та писемному спілкуванні з урахуванням комунікативної ситуації та відповідно до етичних і моральних норм суспільства.

ФК 2. Здатність використовувати в професійному спілкуванні знання про українську й англійську мови, їхню природу, функції, рівні та забезпечувати формування українсько- та англійськомовної комунікативної компетентності учнів.

ФК 3. Здатність виявляти закономірності літературного процесу, визначати специфіку і значення художніх концепцій і літературних творів у контексті суспільно-літературної ситуації, літературної критики й культурної епохи; давати оцінку художнього твору; визначати роль системи образів, сюжету, композиції та засобів виразності в їх поєднанні; характеризувати творчу індивідуальність автора.

ФК 4. Здатність моделювати зміст навчання української й англійської мов та української літератури відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів.

ФК 5. Здатність провадити інтегроване навчання; формувати та розвивати в учнів предметні й ключові компетентності, критичне мислення й формувати ціннісні ставлення.

ФК 6. Здатність добирати й використовувати сучасні ефективні методики, методи, технології та засоби навчання, виховання й розвитку учнів з урахуванням індивідуальних особливостей учнів; оцінювати та здійснювати моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу.

ФК 7. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, шукати й критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній і науково-дослідницькій діяльності.

ФК 8. Здатність ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси й застосовувати цифрові технології в освітньому процесі.

ФК 9. Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості учнів; використовувати стратегії роботи, які сприяють розвитку позитивної самооцінки та я-ідентичності учнів; формувати спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною.

ФК 10. Здатність формувати мотивацію учнів та організувати їхню пізнавальну діяльність.

ФК 11. Здатність усвідомлювати власний емоційний стан і керувати ним; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу; усвідомлювати і поцінювати взаємозалежність людей у глобальному світі, ураховуючи культурні та особистісні відмінності усіх учасників освітнього процесу.

ФК 12. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно орієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі та залучення до нього батьків на засадах партнерства; працювати в команді із залученими фахівцями, асистентами вчителя для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами.

ФК 13. Здатність створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища з урахуванням індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів кожного учня в освітньому процесі, а також надавати педагогічну підтримку учням з особливими освітніми потребами.

ФК 14. Здатність використовувати здоров'язберезувальні технології та організувати безпечне освітнє середовище, здійснювати профілактично-просвітницьку роботу та формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя; зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я під час професійної діяльності.

ФК 15. Здатність проєктувати осередки навчання, виховання і розвитку учнів.

ФК 16. Здатність прогнозувати результати освітнього процесу з української мови і літератури, англійської мови, інтегрованих курсів та планувати його.

ФК 17. Здатність організувати процес навчання, виховання і розвитку учнів засобами української й англійської мов, української літератури; використовувати різні види та форми навчально-пізнавальної діяльності.

ФК 18. Здатність здійснювати оцінювання та аналізувати результати навчання учнів, а також забезпечувати самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів.

ФК 19. Здатність обґрунтовувати, планувати та здійснювати дослідження, аналізувати й узагальнювати його результати; апробувати й оприлюднювати їх у формі наукових доповідей та публікацій, дотримуючись правил і норм академічної доброчесності; впроваджувати результати досліджень в освітній процес.

ФК 20. Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі та інтегрувати інновації у власну педагогічну діяльність; застосовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у професійній діяльності.

ФК 21. Здатність визначати умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя; взаємодіяти з іншими вчителями на засадах партнерства та підтримки (у рамках наставництва, керівництва тощо).

ФК 22. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності й визначати індивідуальні професійні потреби.

Виконання і захист кваліфікаційної роботи магістра забезпечують такі *програми результати навчання*:

ПРН 1. Здатність здійснювати усну й письмову комунікацію державною мовою під час виконання службових обов'язків та науково-дослідницької діяльності.

ПРН 2. Здатність до розуміння систем української і англійської мов, до застосування цих мов для розв'язання комунікативних завдань в особистісній, публічній, освітній, професійній сферах.

ПРН 3. Здатність використовувати мовні засоби, підходи і стратегії розвитку комунікативних умінь учнів з української і англійської мов в освітньому процесі.

ПРН 4. Здатність характеризувати тенденції, етапи й особливості літературного процесу в Україні в різні епохи, здійснювати літературознавчий аналіз текстів різних жанрів і стилів в контексті національної та світової культури, літературних течій і напрямів, оперуючи відповідною термінологією.

ПРН 5. Здатність визначати предметний зміст і послідовність його опрацювання з урахуванням вимог державного стандарту освіти, типових освітніх програм, попередніх результатів навчання учнів, їхніх освітніх потреб; застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію змісту різних навчальних предметів (інтегрованих курсів) під час підготовки та проведення навчальних занять; формувати в учнів предметні й ключові компетентності, застосовувати технології розвитку критичного мислення.

ПРН 6. Здатність визначати цілі й прогнозувати результати освітнього процесу з формування предметних та ключових компетентностей учнів на різних етапах навчання, добирати та моделювати його зміст на засадах компетентнісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого підходів.

ПРН 7. Здатність планувати освітній процес, розробляти навчальні заняття з української мови, української літератури, англійської мови, інтегрованих курсів і виховні заходи різних типів, зокрема й для проведення в дистанційному або змішаному режимі, застосовувати сучасні та інноваційні технології, визначати методи і прийоми навчання; аналізувати, добирати і розробляти засоби навчання залежно від поставленої освітньої мети, враховуючи вікові та індивідуальні особливості учнів.

ПРН 8. Здатність визначати цілі та об'єкти контролю, розробляти критерії та обирати інструменти оцінювання, застосовувати різні види оцінювання, зокрема формувальне для підтримки учнів з урахуванням компетентнісного та особистісно-орієнтованого підходів, здійснювати моніторинг результатів навчання.

ПРН 9. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук інформації й критично її осмислювати, оперувати нею у професійній і науково-дослідницькій діяльності; послуговуватися відкритими електронними (цифровими) освітніми технологіями для професійного розвитку та обміну педагогічним досвідом, створювати та наповнювати власне е-портфоліо.

ПРН 10. Здатність застосовувати наявні й розробляти нові електронні освітні ресурси для забезпечення потреб різних форм навчання, зокрема дистанційного та змішаного, з урахуванням реалій сучасних комунікацій, освітніх потреб та індивідуальних особливостей учнів.

ПРН 11. Здатність планувати і здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та інших особливостей учнів (їхніх здібностей, інтересів, потреб, можливостей і досвіду) та мотивувати учнів до навчально-пізнавальної діяльності; складати (брати участь у складанні) індивідуальну програму розвитку та/або індивідуальний навчальний план учня (за потреби), сприяти формуванню індивідуальної освітньої траєкторії учнів.

ПРН 12. Здатність використовувати стратегії, які сприяють розвитку позитивної самооцінки та я-ідентичності учнів, а також надавати відповідні рекомендації батькам, іншим вчителям щодо застосування цих стратегій.

ПРН 13. Здатність використовувати способи самозбереження психічного здоров'я, управляти власними емоціями, конструктивно реагувати на стрес, запобігати конфліктам в освітньому процесі; взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, ураховуючи культурні та особистісні відмінності, принципи недискримінації та дотримуючись етики спілкування.

ПРН 14. Здатність залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства; співпрацювати з членами команди психолого-педагогічного супроводу учнів, зокрема з особливими освітніми потребами; взаємодіяти в команді з метою підтримки учнів й адаптувати навчальні матеріали та технології навчання на основі співпраці із залученими фахівцями.

ПРН 15. Здатність створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища та формувати сприятливу атмосферу в класі, що базується на взаємопідтримці між учнями, батьками та іншими вчителями; добирати або створювати засоби навчання з урахуванням індивідуальних особливостей та потреб кожного учня; залучати батьків і учнів до створення безпечного освітнього середовища.

ПРН 16. Здатність застосовувати в освітньому процесі правила безпеки життєдіяльності, вести профілактично-просвітницьку роботу для формування в учнів культури здорового та безпечного життя; зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я під час професійної діяльності.

ПРН 17. Здатність організовувати освітній процес з української мови, української літератури, англійської мови, інтегрованих курсів; застосовувати різні види і форми навчально-пізнавальної діяльності учнів з урахуванням їхніх вікових та інших індивідуальних особливостей з метою забезпечення якості освіти; здійснювати пошук нових сучасних форм організації навчання і використовувати їх у педагогічній діяльності.

ПРН 18. Здатність формувати активну й національно-свідому громадянську

позицію учнів, інтерес і повагу до надбань української лінгвокультури, готовність її примножувати й пропагувати в міжкультурному спілкуванні.

ПРН 19. Здатність виявляти проблеми в освітньому процесі, ініціювати дослідження, визначати його цілі, завдання та етапи, добирати відповідні методи дослідження; організовувати, проводити експеримент та інтерпретувати його результати; готувати звіт, презентацію, доповідь, тези за результатами наукового дослідження з дотриманням академічної доброчесності; апробувати результати науково-дослідницької діяльності на науково-практичних конференціях.

ПРН 20. Здатність досліджувати освітні інновації, диференційовано та індивідуалізовано застосовувати інноваційні форми, методи, прийоми, засоби навчання; визначати ефективність їх застосування в освітньому процесі з урахуванням потреб та інтересів учнів.

ПРН 21. Здатність визначати цілі власного професійного розвитку відповідно до потреб та інтересів; обирати види, форми, програми та суб'єкти підвищення кваліфікації з метою удосконалення фахової майстерності впродовж життя; надавати методичну підтримку іншим вчителям щодо планування та організації освітнього процесу.

ПРН 22. Здатність відстежувати зміни в системі освіти, враховувати їх у проєктуванні власної професійної діяльності; встановлювати відповідність власних професійних компетентностей чинним вимогам, виявляти сильні та слабкі сторони власної педагогічної діяльності; визначати потребу в розвитку власних компетентностей (з урахуванням освітніх інновацій, індивідуальних потреб учнів тощо).

2. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ЯК БАЗОВА УМОВА ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Виконуючи кваліфікаційну роботу з методики навчання української мови/ літератури, здобувачі зобов'язані дотримуватися принципів **академічної доброчесності** згідно з Положенням про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти Київського національного лінгвістичного університету (перший (бакалаврський) і (магістерський) рівень вищої освіти), затвердженого вченою радою університету 29 вересня 2022 року. Забезпечення академічної доброчесності є однією із засадничих основ інституційної культури КНЛУ, складником його внутрішньої системи забезпечення якості.

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів і визначених Законом України «Про освіту» правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та / або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти **передбачає:**

1) самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми

потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

2) покликання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

3) дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

4) надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Відповідно до Закону України «Про освіту» вияви академічної доброчесності бувають такі:

1) **академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та / або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

2) **самоплагіат** – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

3) **фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

4) **фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

5) **списування** – виконання письмових та інших робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

6) **обман** – надання умисно неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є зокрема академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

7) **хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція надати (отримати) кошти, майно, послуги, пільги чи будь-які інші блага матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

8) **необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

9) надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання **допомоги чи створення перешкод**, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання;

10) **вплив** у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним / нею необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

Плагіатом є:

- дослівне запозичення текстових фрагментів без оформлення їх як цитат з посиланням на джерело;

- використання інформації (факти, ідеї тощо) з джерел без посилання на це джерело;

- перефразування тексту джерела у формі, що є близькою до оригінального тексту, або наведення узагальнення ідей, інтерпретацій чи висновків з певного джерела без посилання на це джерело;

- подання як власних робіт (рефератів, контрольних робіт, модульних робіт, курсових робіт, кваліфікаційних робіт тощо), виконаних на замовлення іншими особами, у тому числі робіт, стосовно яких справжні автори надали згоду на таке використання;

- з урахуванням специфіки змісту освітніх програм кафедри, факультети визначають (у разі необхідності) інші різновиди академічного плагіату.

Самоплагіатом є:

- повторне подання здобувачами вищої освіти письмових робіт тощо, які вже подавалися як звітність з інших дисциплін, без дозволу викладача;

- дублікація навчально-наукових робіт, кваліфікаційних робіт, публікацій - подання/публікація тієї самої роботи (цілком або з несуттєвими змінами) як нової роботи;

- повторний аналіз раніше опублікованих даних без покликанн на попередню публікацію цих даних та раніше виконаного їх аналізу;

- з урахуванням специфіки змісту освітніх програм кафедри, факультети визначають (у разі необхідності) інші різновиди самоплагіату, яких потрібно уникати.

Фабрикацією є:

- наведення в письмових роботах здобувачів вищої освіти і наукових роботах вигаданих чи неперевірених даних, зокрема статистичних даних, результатів експерименту, розрахунків чи емпіричних досліджень тощо;

- посилання на вигадані джерела інформації або навмисне посилання не на справжнє джерело;

- приписування іншим особами текстів, думок чи ідей, яких вони не висловлювали чи не публікували;

- з урахуванням специфіки змісту освітніх програм кафедри, факультети визначають (у разі необхідності) інші різновиди фабрикації, яких учасники освітнього процесу не повинні допускати.

Фальсифікацією вважають:

- наведення в письмових роботах здобувачів вищої освіти і в наукових роботах свідомо змінених літературних даних та даних, отриманих з інших джерел;

- наведення неповної або викривленої інформації про апробацію результатів досліджень та розробок;

- з урахуванням специфіки змісту освітніх програм кафедри, факультети визначають (у разі необхідності) інші різновиди фальсифікації, яких учасники . освітнього процесу не повинно допускати.

Обманом є:

- подання як результатів власної діяльності робіт, виконаних на замовлення іншими особами, або робіт, стосовно яких справжні автори надали згоду на таке використання;

- здавання або представлення різними особами робіт з однаковим змістом як результату власної навчальної діяльності;
- використання системи прихованих сигналів (звукових, жестових) під час виконання групових контрольних заходів з однаковими варіантами;
- несамостійне виконання завдань у випадках, коли отримання допомоги чи співпраця кількох осіб не передбачена умовами завдання;
- проходження процедур контролю знань підставними особами;
- симуляція погіршення стану здоров'я, хвороби з метою уникнення контрольних заходів;
- з урахуванням специфіки змісту освітніх програм кафедри, факультети визначають (у разі необхідності) інші різновиди обману, яких учасники освітнього процесу не повинні допускати.

Необ'єктивним оцінюванням вважають:

- свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів вищої освіти;
- невчасне повідомлення здобувачам вищої освіти інформації про систему оцінювання результатів навчання;
- застосування системи оцінювання, що не відповідає декларованим цілям та завданням теми, дисципліни, практики, освітньої програми тощо;
- з урахуванням специфіки змісту освітніх програм кафедри, факультети визначають (у разі необхідності) інші непримистимі різновиди необ'єктивного оцінювання.

Наукові керівники й завідувачі кафедри, на яких здобувачі виконують кваліфікаційні роботи магістра, контролюють дотримання академічної доброчесності упродовж усього періоду навчання.

Усі кваліфікаційні роботи **обов'язково** перевіряють на «СтрайкПлагіаризм» (StrakePlagiarism) відсутність академічного плагіату за допомогою інформаційної системи **лише один раз**. Рівень оригінальності кваліфікаційної роботи магістра, необхідний для її допуску до захисту, має бути **не менше 75 %**.

З метою **уникнення порушень** академічної доброчесності при підготовці студентами кваліфікаційних робіт власне здобувачі вищої освіти і їхні наукові керівники протягом усього періоду написання цих робіт повинні перевіряти кваліфікаційні роботи на академічний плагіат за допомогою безкоштовних програм чи інтернет-сервісів.

Спеціальна комісія кафедри на підставі звіту про результати перевірки кваліфікаційної роботи на оригінальність тексту й перевірки тексту роботи ухвалює остаточне рішення щодо наявності чи відсутності плагіату, готує і подає на затвердження кафедри Довідку про допуск / недопуск здобувача вищої освіти до захисту кваліфікаційної роботи. Довідка подається не пізніше ніж за три тижні до захисту студентами відповідної академічної групи кваліфікаційних робіт.

Спеціальна комісія кафедри рекомендує допустити студента до захисту кваліфікаційної роботи, якщо:

- рівень оригінальності цієї роботи не менший за **75 %**;
- подальший аналіз комісією результатів перевірки кваліфікаційної роботи на наявність ознак плагіату і власне роботи підтвердив відсутність ознак

плагиату, і що відсоток достовірності кваліфікаційної роботи бакалавра магістра – не менше **75 %**.

Спеціальна комісія кафедри **не рекомендує** студента до захисту кваліфікаційної роботи, якщо:

- рівень оригінальності цієї роботи становить **менше за 75 %**,
- або**

- подальший аналіз комісією **результатів** перевірки кваліфікаційної роботи на наявність ознак плагиату і власне кваліфікаційної роботи підтвердив наявність ознак плагиату (у роботі використані запозичення із неоцифрованих джерел; наявні переклади іншомовних текстів без належних покликань на джерела або інші форми академічного плагиату), або що відсоток достовірності кваліфікаційної роботи становить менше за **75 %**.

У разі, якщо за результатами роботи спеціальної комісії кафедра **не рекомендує** студента до захисту кваліфікаційної роботи, то не пізніше наступного робочого дня після відповідного засідання кафедри науковий керівник кваліфікаційної роботи повідомляє про це студентів, а завідувач кафедри інформує письмово декана факультету про факт порушення академічної доброчесності. На підставі рішення кафедри декан факультету подає ректорові письмове подання про **відрахування такого здобувача вищої освіти з Університету за невиконання індивідуального навчального плану**.

3. ЗАГАЛЬНА СТРУКТУРА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота магістра складається зі змісту, вступу, трьох розділів (кожен із них членується на підрозділи і має окремі висновки), загальних висновків, списку використаної літератури, списку джерел ілюстративного матеріалу, списку лексикографічних джерел (за необхідності). Робота може бути доповнена додатками.

Усі складники роботи потрібно розташовувати в такій послідовності:

- 1. Титульна сторінка.**
- 2. Зміст.**
- 3. Перелік умовних позначень** (за необхідності).
- 4. Вступ.**
- 5. Розділи** (з підрозділами) **та висновки до кожного з них.**
- 6. Висновки** (загальні).
- 7. Список використаної літератури.**
- 8. Список джерел ілюстративного матеріалу** (за необхідності).
- 10. Додатки.**
- 11. Анотація** (англійською мовою).

ТИТУЛЬНА СТОРІНКА

Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який входить до загальної нумерації сторінок роботи. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках (починаючи з цифри 2, яка ставиться на першій після

титульної сторінки) номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Титульний аркуш містить найменування міністерства, якому підпорядкований навчальний заклад (Міністерство освіти і науки України); назву вищого навчального закладу (Київський національний лінгвістичний університет; назву кафедри, де виконана робота (кафедра української філології / кафедра теорії та історії світової літератури); назву кваліфікаційної роботи; шифр групи, факультет, прізвище, ім'я й по батькові автора, назву освітньо-професійної програми; науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я й по батькові наукового керівника, місто і рік виконання роботи (див. Додаток 1).

ЗМІСТ (див. Додаток 2) повинен містити назви всіх структурних частин роботи із зазначенням їхніх початкових сторінок. Назви розділів і підрозділів мають повно й водночас лаконічно відбивати їхній зміст. Варто уникати однотипних заголовків.

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ подають, якщо в роботі використано умовні позначення мовних одиниць або лексикографічних джерел. Його складають за алфавітом, напр.:

- ЗЗО – заклад загальної середньої освіти;
- ІКТ - інформаційно-комунікаційні технології;
- ККП - когнітивно-комунікативний підхід;
- ФО – фразеологічна одиниця;
- ФСП – функціонально-семантичне поле;
- ФСУМ – фразеологічний словник української мови.

ВСТУП у структурі кваліфікаційної роботи становить 3-5 сторінок. Він відображає актуальність і наукову цінність виконаного дослідження. Зокрема, у ньому необхідно чітко висвітлити:

- 1) **актуальність теми;**
- 2) **об'єкт і предмет дослідження;**
- 3) **мету й основні завдання дослідження;**
- 4) **методи дослідження;**
- 5) **наукову новизну одержаних результатів;**
- 6) **практичне значення одержаних результатів;**
- 7) **апробацію результатів дослідження** (участь у наукових конференціях, методичних заходах, публікації матеріалів дослідження).

Обґрунтовуючи **актуальність** обраної теми, потрібно коротко схарактеризувати стан її вивчення і довести важливість нового дослідження на вказану тему. Варто відзначити недостатнє вивчення певних її аспектів або довести необхідність переосмислення певних наукових положень на основі раніше недоступних джерел та літератури.

Об'єктом дослідження здебільшого слугують процес навчання української мови/літератури, діяльність учителів, учнів, організація освітнього процесу, окремі його складові.

Предмет дослідження - це окремі сторони, властивості, якості об'єкта, що досліджуються з певною метою. Предметом методичних досліджень можуть бути зміст, форми, методи організації, технології, види робіт, особливості організації освітнього процесу.

Мета кваліфікаційної роботи - авторська стратегія в одержанні нових знань про об'єкт і предмет дослідження. Формулювання мети окреслює кінцевий результат, який отримає дослідник у процесі своєї діяльності.

Завдання дослідження - конкретизація загальної мети, цілей з урахуванням предмета дослідження; завдання відображають конкретні дії, необхідні для вирішення вказаної проблеми.

У межах роботи може бути заплановано виконання 4-6 завдань. Формулюючи мету й завдання дослідження, важливо врахувати, що саме вони визначають зміст і структуру роботи.

У вступі вказати **методи, використані для досягнення поставленої мети**, обґрунтувати необхідність і доцільність їхнього застосування.

Наприклад, у вступі до магістерської роботи цю частину можна викласти так: «Для розв'язання поставлених завдань було використано такі методи дослідження: теоретичні (аналіз, порівняння, класифікація, систематизація, узагальнення) – вивчення лінгвістичної, психолінгвістичної, лінгводидактичної літератури та навчально-методичних джерел з проблем освіти, формування лексичної та граматичної компетентностей; узагальнення теоретичних і дослідних даних; емпіричні (спостереження, тестування) – вивчення стану роботи та виявлення проблем і труднощів у роботі над лексико-граматичною компетентністю учнів; моделювання та проектування – розробка методичного забезпечення та засобів навчання».

Наукова новизна репрезентує нові наукові положення, представлені в кваліфікаційній роботі; визначається ступінь новизни та авторський внесок (*вперше визначено ...*, *вдосконалено ...*, *подальший розвиток отримали ...*, *уточнено ...*, *поглиблено ...*, *встановлено зв'язки ...*, *з'ясовано закономірності ...*). Наукова новизна кваліфікаційної роботи з методики навчання української мови і літератури полягає в розробці й апробації нової методики навчання певних проблемних явищ мови чи літератури та/ або її складових (системи роботи, методів, форм, засобів, технологій, видів робіт, нових підходів, педагогічних умов тощо).

Практичне значення роботи можна сформулювати так: «*Результати та матеріали дослідження можуть бути використані у вивченні курсів методики навчання української мови/ літератури, спецкурсу «Перспективні освітні технології», а також «Сучасна українська мова»/ «Історія української літератури», факультативах. Визначені в роботі умови, висновки й методичні рекомендації, створені автором дидактичні матеріали/засоби навчання можуть бути використані укладачами методичних посібників, у практичній роботі вчителів-словесників».*

Апробація результатів дослідження передбачає подання точних відомостей про те, де й коли оприлюднено результати дослідження – у доповідях, виступах на наукових конференціях, методичних заходах, на засіданнях наукових товариств та ін.

РОЗДІЛ 1 – становить теоретичну частину роботи й охоплює 20-25 сторінок. У ньому передбачено виклад питання про стан розв'язання поставленої проблеми на момент, коли за неї взявся автор дослідження. З цією метою він повинен проаналізувати наявну наукову літературу відповідної тематики, обов'язково зробити покликання на засадничі наукові праці, процитувати їхні найбільш важливі теоретичні положення. Необхідно систематизувати різні підходи до вивчення предмета аналізу, з'ясувати нерозв'язані питання та обґрунтувати необхідність подальших наукових пошуків.

Здебільшого РОЗДІЛ 1 містить три-чотири підрозділи, напр.:

1.1. (6–7 стор.),

1.2. (6–7 стор.),

1.3. (6–7 стор.).

Завершують його **Висновки до розділу 1** (1-2 стор.).

У цьому розділі потрібно уникати компіляції наукових праць. Студент мусить висловити власне бачення відомих наукових концепцій, відзначити їхні переваги й недоліки, запропонувати нові способи вирішення наукової проблеми.

У викладі думки потрібно зважати на різні підходи, думки фахівців із досліджуваної проблеми, робити вибір прийнятої концепції, уміти розмежовувати своє і чуже, наголошуючи, що саме належить авторові роботи, а що запозичене з праць науковців. З огляду на це варто використовувати такі мовні кліше: *«на нашу думку», «як засвідчує наше дослідження», «з нашого погляду», «як слушно зауважує...», «як переконує...», «як твердить...» «на думку автора», «поділяючи думку...», «дослідник констатує», «наше дослідження виявило»* та ін.

РОЗДІЛ 2 кваліфікаційної роботи (20-25 стор.) – аналітичний, містить результати, отримані із застосуванням емпіричних методів дослідження: спостережень, бесід, інтерв'ю, анкетувань; вивчення репродуктивних і творчих робіт учнів, педагогічної документації; педагогічний (констатувальний, діагностичний) експеримент, цілеспрямоване спостереження уроків української мови/літератури, метод експертної оцінки майбутнього навчального матеріалу тощо. У цьому розділі варто уникати переказу й цитувань чужих концепцій і підходів, текст роботи має бути достатньо насиченим фактичним матеріалом та ілюстраціями, які підтверджують спостереження автора. Завдання цього розділу відобразити фактичний стан досліджуваної проблеми на матеріалі, що характеризує об'єкт дослідження.

РОЗДІЛ 3 (20-25 стор.) повинен бути проєктувальний, у якому потрібно:

1) обґрунтувати та описати методичну модель/ систему роботи відповідно до поставленої мети дослідження;

2) описати процедуру організації й проведення навчання за розробленою моделлю, на основі вироблених автором підходів з метою перевірки ефективності розробленої / вдосконаленої методики й інтерпретувати отримані результати;

3) сформулювати методичні рекомендації для ефективного впровадження в освітній процес запропонованої методики, її складових (системи роботи, видів робіт, підходів, моделі, методів, форм, засобів навчання, технологій тощо).

Кожен з розділів закінчується висновками (1-2 стор.).

ВИСНОВКИ (Загальні висновки) – містять основні узагальнення, результати виконаної роботи. Вони повинні корелювати з поставленими у ВСТУП завданнями й давати рекомендації щодо практичного застосування отриманих результатів, окреслювати перспективи та напрями подальших досліджень з обраної теми.

Потрібно пам'ятати, що нічого нового порівняно з текстом попередніх розділів у висновках не повинно бути. Не припустимі покликання на авторів і цитування.

Висновки не повинні дублювати висновки до розділів.

Обсяг висновків: для кваліфікаційної роботи магістра – 4-5 сторінок.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ подають в алфавітному порядку спочатку українськомовні, потім – видання іноземними мовами й оформлюють стилем АПА, напр.:

Вихованець, І. Р. (1987). *Система відмінків української мови*. Наукова думка.

Баган, М. П. (2017). Експресивність сучасного українськомовного наукового дискурсу: межі можливого. *Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія Філологія*, 20(1), 9–17.

Попова, О. А. (2022). *Наукові засади роботи над текстом у курсі методики навчання української мови в закладах загальної середньої освіти*. Текст у дослідницьких парадигмах: теорія і практика. Видавництво СумДПУ імені А. С. Макаренка. 176-205.

Шуляр, В. (2016). *Сучасний урок української літератури : теорія, методика, технологія*. Іліон.

Kyiv Dictionary. (2020, 10 березня). «*Міккі Маус*» чи «*Miki Maus*»? URL: <https://www.kyivdictionary.com/uk/grammar/uk/consulenza-linguistica/vypusk3/mickey-mouse/>

MacDonald Gus. (2018? 10 жовтня). *What is information literacy?* CILIP/ URL: <https://www.cilip.org.uk/news/421972/What-is-information-literacy.html>

Якщо в бібліографічному описі зазначено кілька робіт того самого автора, редактора або упорядника, тоді записи розташовуються в хронологічному порядку за роками видання в порядку зростання.

Кожен бібліографічний опис джерела починається з нового рядка з вирівнюванням ушир без відступів. Якщо бібліографічний опис джерела займає

кілька рядків, тоді перший рядок опису вирівнюється по ширині без відступів, а наступні рядки – з відступом у 1,25 см.

Інтервал між пунктами списку використаних джерел **подвійний**.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ (проаналізовані нормативні документи, методичні матеріали, шкільні підручники, освітні програми, словники, засоби масової комунікації, інтернет-ресурси, які використав автор для добору фактичного матеріалу) теж оформлюють за алфавітом відповідно до чинних стандартів.

ДОДАТКИ (приклади/фрагменти отриманого емпіричного матеріалу, приклади розроблених уроків, фрагментів уроків, засобів навчання, словнички, таблиці, схеми, діаграми, малюнки тощо) повинні мати назви і розпочинатися з нової сторінки.

Загальний обсяг кваліфікаційної роботи магістра – 70–80 сторінок.

SUMMARY – анотація англійською мовою обсягом до 2 стор. передає стислий зміст роботи та відображає її основні результати (див. Додаток 3).

4. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Роботу виконують машинописним способом на комп'ютері. Текст оформляється в текстовому редакторі Word (стандарт: папір формату А4, шрифт набору Times New Roman, кегль 14 pt, міжрядковий інтервал – 1,5, поля: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє і нижнє – 20 мм. Усі сторінки мають наскрізну нумерацію.

Параметри абзацу: перший рядок – відступ 1,25 мм. Текст набирається без переносів, на всю ширину сторінки. При наборі тексту потрібно розрізняти символи дефісу (-) і тире (–).

Заголовки структурних частин (ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ 1, РОЗДІЛ 2, РОЗДІЛ 3, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ, СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ, ДОДАТКИ, SUMMARY) друкують великими літерами по центру рядка. Заголовки підрозділів друкують малими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять.

Між заголовком і текстом можна відступити 1 рядок.

Кожен розділ кваліфікаційної роботи (ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ 1, РОЗДІЛ 2, РОЗДІЛ 3, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ, СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ, ДОДАТКИ, SUMMARY) потрібно починати з нової сторінки.

Номер розділу ставлять після слова РОЗДІЛ, а його назву друкують великими літерами по центру наступного рядка.

Висновки до розділів не починайте з нової сторінки, заголовок **Висновки до розділу 1** друкуйте від лівого краю рядка.

Ілюстрації (схеми, таблиці, діаграми) потрібно подавати безпосередньо в тексті, де вони згадані вперше. Таблиці, схеми, діаграми розміром понад 1 сторінку, як правило, виносять у додатки.

У покликаннях на конкретні думки, рядки наукових праць потрібно зазначати сторінку або номер параграфу, напр.: (Голуб, 2017, с. 5) або так:

Н. Голуб (2017) поняття *компетентність* визначає як «особистісний результат навчальної діяльності, практичний індивідуальний досвід успішного використання відповідних знань і вмінь у різних життєвих ситуаціях і водночас показник того, що учень усвідомлює корисність знань і вмінь і бачить перспективи застосування їх, спроможний реалізувати накопичений багаж із метою досягнення бажаного результату в умовах школи й поза нею» (с. 5).

Приклади подавати курсивом. Після прикладів зазначається джерело.

Таблиця 1

Оформлення прикладів

Правила оформлення прикладів	Приклади оформлення в тексті роботи
Досліджувані одиниці в ширшому контексті додатково підкреслювати.	<i>Його Милість не залишиться з мого боку без пошанування; <u>мандрівному рубаці</u> буде дозволено повимахувати мечем і щитом (ГА, 85).</i>
Слова-приклади, що не є цитатами, друкувати курсивом. У лапки брати ТІЛЬКИ РОЗТЛУМАЧЕНІ ЗНАЧЕННЯ СЛІВ.	Слово <i>bottleneck</i> означає «вузьке місце», а вираз <i>резонансна справа</i> означає «the high profile case».
Після ілюстрацій-речень, виписаних із художніх творів, вказують ініціальну літеру імені та прізвище автора твору або його псевдонім повністю.	Уживання часток <i>ні, ані</i> пов'язане із запереченням найменшого вияву заперечуваної дії чи заперечуваного стану, пор.: <i>Не маю ні купона (Любка Дереш); Я цього ще не бачив ні разу (В. Винниченко).</i>

Продовження таблиці 1

Після прикладів, виписаних із словників, у круглих дужках вказують умовне позначення словника та номер сторінки	Із рухом донизу, опущенням в українській фразеології асоціюються заперечні значення втрати впевненості (пор.: <i>опустити / опускати крила</i> (ФСУМ, с. 588).
Після прикладів, виписаних із ЗМІ, у круглих дужках вказують назву газети або журналу, або адресу електронного ЗМІ, та дату його виходу,	Фразеологізм <i>махнути рукою</i> вживають із заперечним значенням нехтування, втрати зацікавлення ким-/ чим-небудь, пор.: <i>Батьки давно махнули на сина рукою</i> (Дзеркало тижня, 14 – 20.01.2006); Литвин <i>махнув рукою</i> на кризу в парламенті (Українська правда,

	http://www.pravda.com.ua/news/2003/12/26/2997226/).
Якщо в роботі є ДОДАТОК, у якому систематизовано усі зібрані приклади, після ілюстрації можна вказувати її номер у ДОДАТКУ	Уникання людиною певних дій, небажання щось робити в українській фразеології передано як ховання всього суб'єкта або певних частин його тіла, пор.: ховати голову в пісок (81), ховати / сховати очі (погляд) (83), ховатися від людського ока (від людських очей) (84), ховатися / сховатися в кущі (по кущах, по кутках) (87).

5. ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Написання кваліфікаційної роботи студент розпочинає з опрацювання наукової літератури відповідної тематики. Метою студента на цьому етапі є, по-перше, поглиблене вникнення в суть проблеми, по-друге, осмислення різних наукових підходів до її вирішення, пошук нових способів розв'язання. На цьому етапі студент формує СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ, який у ході написання роботи можна поповнювати іншими науковими працями. На основі опрацьованої літератури студент пише теоретичний РОЗДІЛ 1.

Пошук літератури варто почати з бібліотечного каталогу. З нього необхідно вибрати все, що стосується обраної теми. Опрацювання джерел з теми дослідження передбачає ознайомлення передусім з педагогічною, методичною, лінгвістичною, літературознавчою літературою: спеціальними українськознавчими джерелами, працями, у яких аналізують відповідне явище у споріднених чи неспоріднених мовах, енциклопедіями, словниками. Для пошуку достовірних наукових джерел варто скористатися наукометричними базами «Скопус» (<https://www.scopus.com/home.uri>), «Веб оф сайнз» (<https://apps.webofknowledge.com>), «Рісочгейт» (<https://www.researchgate.net>), «Гугл сколар» (<https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>) та ін.

Працюючи з каталогом, потрібно пам'ятати, що дуже важливо не пропустити нічого суттєвого, тому варто брати на облік усі роботи (монографії, збірники наукових праць, журнальні статті тощо), у назвах яких можна знайти хоча б натяк на їхній зв'язок з темою дослідження. Звичайно, не всі підходи й думки вчених будуть використані, але вони допоможуть зрозуміти проблему й визначити шляхи власного пошуку.

Опрацьовуючи наукову літературу, магістрант має робити нотатки у вигляді цитат, які потім зможе навести у кваліфікаційній роботі. Проте важливо пам'ятати, цитати не повинні замінювати викладу спостережень і міркувань автор. Він має з ними погоджуватися або дискутувати у рамках побудови власної концепції дослідження.

Зверніть увагу на необхідність покликань на автора та джерело, з якого взято цитату або використано якесь висловлення чи авторську думку. Наведена цитата

має повністю відповідати оригіналові, повинна супроводжуватися бібліографічною довідкою. З огляду на це під час опрацювання наукової літератури варто відразу ж оформляти бібліографічні картки.

Перед написанням другого й третього розділу студент повинен зібрати фактичний матеріал дослідження, паспортизувати його й систематизувати за необхідними ознаками, розробити власну методичку розв'язання певної освітньої проблеми.

Написання усіх розділів, їхню структурування випускник узгоджує з науковим керівником.

Студент мусить вчасно ознайомлювати керівника з написаними частинами відповідно до встановленого кафедрою графіку. Також студент зобов'язаний врахувати зауваження керівника і внести відповідні виправлення до свого дослідження.

Після написання трьох розділів студент займається оформленням вступу, висновків, а також **апробацією результатів** свого дослідження. Зокрема, їх можна обговорити на науково-практичних конференціях, наукових читаннях, методичних заходах або опублікувати в наукових виданнях.

Кінцевий етап написання кваліфікаційної роботи – її оформлення згідно з вимогами цього методичного посібника, друк, переплетення.

Остаточний текст кваліфікаційної роботи магістра в паперовому (2 примірники) та електронному варіантах і заяву (Додаток 4) студенти подають **за місяць до початку атестації** на кафедру української філології для перевірки кваліфікаційної роботи на відсутність плагіату у програмі «*СтрайкПлагіаризм*» (*StrakePlagiarism*) та передання електронних варіантів робіт до репозитарію бібліотеки КНЛУ.

Відповідно до Положення про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти Київського національного лінгвістичного університету (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти), затвердженого вченою радою Київського національного лінгвістичного університету (протокол №3 від 29 вересня 2022 року) кафедра проводить перевірку усіх кваліфікаційних робіт з української *на відсутність академічного плагіату*. Рівень оригінальності кваліфікаційних робіт, необхідний для допущення їх до захисту, має становити *не менше 75 %*. На основі результатів перевірки спеціальна комісія кафедри видає довідку про результати перевірки кваліфікаційних робіт на оригінальність тексту і відповідно рекомендує або не рекомендує їх до захисту.

Кваліфікаційні роботи, які отримали незадовільний відгук наукового керівника або ті, оригінальність яких менша за 75%, розглядають на засіданні кафедри і ухвалюють рішення про неможливість їх допуску до захисту.

6. ПОРЯДОК ОЧНОГО ТА ДИСТАНЦІЙНОГО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

Очний захист кваліфікаційних робіт відбувається в кілька етапів :
1) презентування студентом власного дослідження (10 хв.); 2) відповіді студента на

запитання членів екзаменаційної комісії, рецензентів та слухачів; 3) обговорення кваліфікаційної роботи.

За умови переведення Київського національного лінгвістичного університету на дистанційний режим навчання захист кваліфікаційних робіт відбувається онлайн у програмі «Мікрософт Тімз».

Здобувачі другого (магістерського) рівня освіти за день до захисту (до 14 год.) повинні надіслати на електронну адресу голови екзаменаційної комісії презентації своїх кваліфікаційних робіт. Здобувачі вищої освіти за допомогою технічних засобів готують презентації власних кваліфікаційних робіт. У презентації мають бути відображені мета, завдання, методологія дослідження, його структура, результати та основні висновки.

Онлайн-захист кваліфікаційних робіт теж складається з трьох етапів: 1) презентування студентом власного дослідження (10 хв.); 2) відповіді студента на запитання членів екзаменаційної комісії та рецензентів; 3) обговорення кваліфікаційної роботи.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

№ п/п.	Критерії	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах
1.	Вчасність подання кваліфікаційної роботи на кафедру – <i>усього 5 балів</i>	подано своєчасно	5
		подано з запізненням	3
		подано невчасно	0
2.	Наявність основних компонентів у структурі роботи (вступ, три розділи, висновки, список теоретичних джерел, джерела ілюстративного матеріалу, додатки, резюме) – <i>усього 5 балів</i>	усі компоненти присутні	5
		один або декілька компонентів відсутні	0
3.	Відповідність оформлення роботи, посилань і списку використаних джерел нормативним вимогам до кваліфікаційної роботи – <i>усього 10 балів</i>	повна відповідність	10
		незначні помилки в оформленні	8
		значні помилки в оформленні, мовні помилки	4
		оформлення переважно невірне, грубі мовні помилки	0
4.	Відповідність побудови вступу нормативним вимогам (визначення мети і завдань дослідження, мотивація актуальності теми, характеристика	повна відповідність	10
		Відповідність неповна (<i>незначні помилки у побудові вступу</i>)	8

	ступеня її наукового освоєння, пояснення структури кваліфікаційної роботи) – <i>усього 10 балів</i>	відповідність часткова (значні помилки у побудові вступу)	4
		не відповідає вимогам	0
5.	Відповідність огляду наукової літератури нормативним вимогам (відповідність обраних наукових першоджерел заявлених у кваліфікаційній роботі проблематиці, наявність і аргументованість аналізу наукових першоджерел) – <i>усього 10 балів</i>	повна відповідність	10
		відповідність неповна	8
		відповідність часткова	4
		не відповідає вимогам	0
6.	Відповідність аналітичної частини дослідження заявлених меті та завданням (доведення робочої гіпотези та доказ тих теоретичних положень, які були окреслені в першому розділі) – <i>усього 10 балів</i>	повна відповідність	10
		відповідність неповна	8
		відповідність часткова	4
		не відповідає вимогам	0
7.	Відповідність практичної частини дослідження нормативним вимогам (наявність і аргументованість аналізу) – <i>усього 10 балів</i>	повна відповідність	10
		відповідність неповна	8
		відповідність часткова	4
		не відповідає вимогам	0
8.	Відповідність висновків результатам теоретичної та практичної складових дослідження – <i>усього 10 балів</i>	повна відповідність	10
		відповідність неповна	8
		відповідність часткова	4
		не відповідає вимогам	0
ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ			
9.	Змістовність доповіді – <i>усього 10 балів</i>	доповідь змістовна і логічна	10
		доповідь недостатньо змістовна і логічна	6
		доповідь поверхова	2
		доповідь відсутня	0
	Якість презентації – <i>усього 10 балів</i>	презентація логічна і відображає зміст доповіді	10
		презентація виконана неохайно і нелогічно	6
		презентація не відповідає змісту доповіді	2
		презентація відсутня	0
Відповіді на запитання комісії – <i>усього 10 балів</i>	відповіді на запитання комісії повні, послідовні, глибокі	10	

	неповні або поверхові відповіді на запитання	6
	відповіді незадовільні	2
	відповіді відсутні	0
Разом		100

Результати захисту кваліфікаційної роботи визначаються оцінками: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» за національною шкалою оцінювання та кількістю балів за шкалою ЄКТС.

Рейтинговий бал за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Підсумкова оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	Добре
75 – 81	C	Добре
66 – 74	D	Задовільно
60 – 65	E	Задовільно
0 – 59	F	Незадовільно

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Аносов, І. П. Елькін, М. В. Головкова, М. М., & Коробченко, А. А. (2015). *Основи науково-педагогічних досліджень: навчальний посібник*. ТОВ «Видавничий будинок ММД».
2. Баган, М. П. (2024). Формування культури мовного оформлення результатів наукових досліджень в електронних презентаціях. *Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія Педагогіка та психологія*, 40.
3. Гончаренко, С. У. (2008). *Педагогічні дослідження. Методологічні поради молодим науковцям*. ДОВ «Вінниця».
4. Гораш, К. В. (2014) *Складові інформаційного забезпечення науково-дослідницької діяльності студентів вищих навчальних закладів*. Народна освіта: електронне наукове фахове видання. URL: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=2179
5. Горбатюк, С. Є. (2014). Інформаційне забезпечення наукового дослідження: інституційно-правові аспекти. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. 4. С. 130-139. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadu_2014_4_20
6. Закон України «Про освіту». (05.09.2017) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
7. Етичний кодекс ученого України. (2009) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002550-09#Text>
8. Лаппо, В. В. (2016). *Основи педагогічних досліджень: Навчально-методичний посібник*. НАІР.
9. Медвідь, В. Ю., Данько, Ю. І., & Коблянська, І. І. (2020). *Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб.* СНАУ. URL: https://agro.snau.edu.ua/wpcontent/uploads/2020/11/20201113_100711.pdf
10. Омельчук, С. (2021). *Бути чесним у науці й навчанні: експрес-курс з академічної доброчесності для здобувачів вищої освіти*. Херсон.
11. Пентилюк, М. І. (Ред.). (2015). *Словник-довідник з української лінгводидактики: навч. посіб.* Ленвіт.
12. Пентилюк, М. І., Олексенко, В. П., Гайдаєнко, І. В., & Окуневич Т. Г. (2020). *Навчальна й науково-дослідна робота студентів-філологів: навчально-методичний посібник для студентів*. Вид. 2-е, переробл. й доповн. Айлант.
13. Положення про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти Київського національного лінгвістичного університету (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти від 29.09.2022 р., протокол № 3.
14. Романченко, А. П. (2019). *Елітарна мовна особистість у просторі наукового дискурсу: комунікативні аспекти*. Одеський національний університет імені І.І.Мечникова.

15. Рускуліс, Л. (2024). *Курсова, кваліфікаційна робота з методики навчання української мови і літератури* : навчально-методичні рекомендації. СПД Румянцева.
16. Семенов О. М., Земка О. І. Формування дослідницьких умінь у майбутніх учителів-словесників: теорія і практика: монографія. Суми: Ніко, 2014. 254 с.
17. Філіпенко, А. С. (2005). *Основи наукових досліджень*. Навчальний посібник. Академвидав.
18. Шейко, В. М., & Куштаренко, Н. М. (2013). *Організація та методика науково-дослідницької діяльності*. Знання-Прес.

ДОДАТОК 1. ЗРАЗОК ТИТУЛЬНОЇ СТОРІНКИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра української філології

Кваліфікаційна робота
з методики навчання української мови / літератури на тему

**«МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВОГО ЕТИКЕТУ В УЧНІВ
СТАРШИХ КЛАСІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ»**

студентки групи СОукр 60-18
філологічного факультету освітніх технологій
за освітньо-професійною програмою «Українська
мова і література, англійська мова»
зі спеціальності 014 Середня освіта,
предметної спеціальності 014.01 Середня освіта
(Українська мова і література),
денної форми здобуття освіти
Ковальчук Тетяни Миколаївни

Допущена до захисту
«___» _____ року

Науковий керівник –
доктор філологічних наук,
професор Баган Мирослава Петрівна

Завідувач кафедри

(підпис) (ПІБ)

Національна шкала _____
Кількість балів _____
Оцінка ЄКТС _____

ДОДАТОК 2. ЗРАЗОК ЗМІСТУ

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	3
ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВОГО ЕТИКЕТУ МОЛОДІ.....	7
1.1. Роль мовленнєвого етикету в сучасному суспільстві.....	14
1.2. Особливості мовлення сучасної української молоді старшого шкільного віку.....	21
1.3. Чинники й методи формування мовленнєвого етикету.....	28
Висновки до 1 розділу.....	35
РОЗДІЛ 2. МОВЛЕННЄВИЙ ЕТИКЕТ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ: ДИНАМІКА ЦІННОСТЕЙ.....	37
2.1. Мовленнєвий етикет молоді в суспільному спілкуванні.....	37
2.2. Етикет старшокласників у спілкуванні між собою.....	43
2.3. Особливості мовленнєвого етикету молоді у віртуальному просторі.....	50
2.4. Компліментарність молодіжного спілкування: межі можливого.....	55
Висновки до 2 розділу.....	59
РОЗДІЛ 3. ЕФЕКТИВНІ СПОСОБИ ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВОГО ЕТИКЕТУ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	60
3.1. Формування мовленнєвого етикету на уроках української мови й літератури.....	60
3.2. Позаурочні виховні заходи, спрямовані на формування мовленнєвого етикету.....	67
3.3. Використання інноваційних методів у освітньому процесі.....	72
Висновки до 3 розділу.....	77
ВИСНОВКИ.....	78
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	83
СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ	90
ДОДАТКИ.....	91
SUMMARY.....	95

ДОДАТОК 3. ЗРАЗКИ SUMMARY

SUMMARY

Denisyuk A. S. Formation of information literacy of fifth graders in Ukrainian language lessons

In this research, the competence potential of the Ukrainian language school course, the main principles of information literacy formation in the methodical science and the aspect of its formation in the Ukrainian language lessons of fifth graders have been outlined by means of the study of modern regulatory documents of the linguistic and literary education field.

The study reveals the state of work on information literacy of fifth-graders, in particular, model curricula for the fifth grade and, with the help of a survey, students' awareness of the topic «Information» has been analyzed. The study stated that the survey of fifth-graders confirmed the need for purposeful and systematic work to develop the ability to work with information of various types, including searching, selecting, perceiving and understanding, transforming, etc.

The study developed a series of lessons for the section «Information» and developed the corresponding didactic support. The proposed system of tasks combines traditional methods of working with a textbook and the method of exercises using interactive educational materials on the Genial platform and online simulators Learning Apps, Wordwall, Kahoot. Didactic materials have been posted on the author's website and can be used by the teacher to organize the work of students at various stages of studying the material in class, as well as for independent work. Such lessons motivate students to study.

Master's degree research consists of introduction, three chapters, bibliography and references.

Zubakhina M. H. Comparative structural and semantic analysis of phraseologisms with components for designating days of the week in contemporary Ukrainian and English languages

Master diploma paper is dedicated to research of the idioms with days of the week component in the modern Ukrainian and English languages.

Both Ukrainian and English are rich in phraseological units, proverbs and sayings which are often used in literature, newspapers, films, radio and everyday life of people. Phraseology is an integral part of any language, which helps to express all the peculiarities of a given language briefly and clearly, and moreover to convey mentality, habit of mind and national character of its speakers.

The actuality of the research topic is determined by the importance of idioms in the spoken language, since their qualities such as figurativeness, expressiveness and unity of meaning make our speech vivid, emotional and expressive.

The aim of the work is to analyze the structure and semantics of phraseological units with days of the week components in the modern Ukrainian and English languages.

The object of the research is phraseological systems of the modern Ukrainian and English languages whereas the subject is phraseological units with days of the week component in the modern Ukrainian and English languages.

The paper consists of theoretical and practical parts and conclusions.

The research has shown that usage and structure of the idioms with days of the week component in the modern Ukrainian and English languages are not similar and there are various differences in them. Common or similar idioms were not found. Semantic classification was made up regarding the peculiarities of the meaning of the idioms themselves. Structural classification was made up according to the classification of Shanckyi.

The results of the research allow to continue and to extend study of phraseology in general linguistics, to analyze usage of different idioms with days of the week components and to classify them according to certain characteristics.

Luzan K. S. Building of Ukrainian-language lexical and grammatical competence at the early stage of studies of Turkish-speaking students

This research analyses the concept of lexical and grammatical competence, the basic principles of its formation in methodical science and the aspect of formation of Ukrainian - speaking lexical and grammatical expertise among Turkish - speaking students.

The research reveals the state of studying foreign languages in Turkey, Slavic in particular, the problematic issues of their study and the ways of solving these problems. The research defines that outside of the language environment the textbook is the main example of a foreign language for students, the main criteria for the foreign language textbook and the analysis of leading textbooks on Ukrainian as a foreign language for adults.

The disadvantages of textbooks and methods of learning foreign languages in Turkish universities are compensated in the developed system of multimedia exercises for extracurricular activities, the main features of which are modernized student-centered learning, development of student's independence and saving classroom time for reproductive and productive exercises.

The key principles of the developed system are the formation of «language sense» of students and advanced study, which are realized in practice through the introduction of vocabulary through image demonstration, introduction of grammar study by means of situational demonstration, translation into native language and linguistic terminology review.

The elaborated linguo-didactic model of Ukrainian-language lexical and grammatical competence for Turkish students' formation is based on the usage of information and communication and multimedia technologies, which should raise students' motivation to study.

Master's degree research consists of introduction, three chapters, bibliography and references.

ДОДАТОК 4. ЗРАЗОК ЗАЯВИ ПРО ДОПУСК ДО ЗАХИСТУ

Завідувачу кафедри _____
(назва кафедри)

(ім'я, прізвище)

(ПІБ студента)

___ курсу, група ___ факультету

_____ ,

_____ рівень вищої освіти,

_____ форма здобуття освіти

Ел. адреса _____

Контактний телефон _____

ЗАЯВА

Прошу допустити мене до захисту кваліфікаційної роботи **бакалавра / магістра** на тему « _____ ».

Науковий керівник _____ (посада, ПІБ).

Ознайомлений / ознайомена з Положенням про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти Київського національного лінгвістичного університету (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти і академічною відповідальністю за порушення академічної доброчесності - відрахуванням з Університету.

Даю дозвіл на перевірку моєї кваліфікаційної роботи на академічний плагіат. Повідомлений / повідомлена, що я не буду рекомендований / не буду рекомендована до захисту кваліфікаційної роботи, якщо:

- рівень оригінальності моєї роботи становить **менше 70 %** для кваліфікаційної роботи **бакалавра** або **менше 75 %** для кваліфікаційної роботи **магістра**,

або

- подальший аналіз комісією **результатів** перевірки моєї кваліфікаційної роботи на наявність ознак плагіату і **власне** кваліфікаційної роботи підтвердив наявність ознак плагіату (у роботі використані запозичення із неоцифрованих джерел; наявні переклади іншомовних текстів без належних посилань на джерела або інші форми академічного плагіату), або що відсоток достовірності кваліфікаційної роботи становить **менше 70 %** для кваліфікаційної роботи **бакалавра** або **менше 75 %** - кваліфікаційної роботи **магістра**.

У разі допуску моєї кваліфікаційної роботи до захисту даю дозвіл на розміщення цієї роботи в репозитарії бібліотеки Університету.

До цієї заяви додаю один примірник кваліфікаційної роботи в паперовому вигляді і електронний варіант цієї роботи. Електронна версія моєї роботи збігається (ідентична) з друкованою.

(підпис)

« _____ » 20__ р.